

Kommunstyrelsen

§21

Dnr KS 2024-499

Antagande av Jordbruksmarksstrategi för Norrtälje kommun Beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige antar förslag till Jordbruksmarksstrategi för Norrtälje kommun.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del att anse uppdraget "Ta fram en strategi för hur jordbruksmarkens värden ska beaktas i planering och utveckling" slutfört.

Sammanfattning av ärendet

I Mål & Budget 2024–2026 anges att ett av kommunstyrelsens uppdrag under år 2024 är att ta fram en strategi för hur jordbruksmarkens värden ska beaktas i planering och utveckling. Ett förslag till sådan strategi, så kallad Jordbruksmarksstrategi, är nu framtaget. Syftet med strategin är att skydda brukningsvärd jordbruksmark från exploatering, vilket i sin tur skapar förutsättningar för en högre självförsörjningsgrad, livsmedelsberedskap och en mer motståndskraftig livsmedelsförsörjning. Strategin innehåller en kartläggning av jordbruksmarkens brukningsvärde och en vägledning för hur jordbruksmark ska hanteras i översiktlig planering, detaljplanering och bygglovsärenden. Genom det skydd av jordbruksmarken som strategin syftar till att åstadkomma skapas förutsättningar för att långsiktigt skydda framtida tillgång till nödvändiga livsmedel, bibehålla och utveckla arbetstillfällen på landsbygden, bevara kommunens attraktiva landsbygds- och skärgårdsmiljöer samt värna om landsbygdens och skärgårdens ekosystem.

Beslutsunderlag

§4 HBU Antagande av Jordbruksmarksstrategi för Norrtälje kommun

Antagande av Jordbruksmarksstrategi för Norrtälje kommun

Bilaga 1 - Jordbruksmarksstrategi för Norrtälje kommun

Bilaga 2 - Yttrande från Kultur- och fritidsnämnden

Bilaga 3 - Yttrande från Barn- och skolnämnden

Bilaga 4 - Yttrande från Bygg- och miljönämnden

Bilaga 5 - Yttrande från Utbildningsnämnden

Bilaga 6 - Yttrande från Socialnämnden

Beslutande sammanträde Reservationer

Staffan Tjörnhammar (M), Roland Brodin (M), Ann Lewerentz (M) och Jörgen Jansson (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Andrea Kronvall (SD) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Thomas Imeryd (KD) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Yrkanden

Staffan Tjörnhammar (M) yrkar på följande:

"Att texten under rubriken "1.1 Bakgrund" på sid 4 ska ha följande lydelse:

"Jordbruksmarken som resurs är av stor betydelse för livsmedelsproduktion, klimatanpassning och biologisk mångfald. Miljöbalken fastslår att jordbruksmark är av nationell betydelse och att den endast får exploateras då det krävs för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse. Samtidigt som trenden visar att jordbruksmarken minskar i Sverige, vittnar rättspraxis från de senaste åren om att skyddet av jordbruksmark har stärkts genom en allt stramare tolkning av lagstiftningen.

Jordbruksmarksfrågan är högaktuell på många sätt. Jordbruksmarken är en viktig faktor för att hantera framtidens utmaningar, såsom klimatförändringar. Trots det exploateras jordbruksmark för ny bebyggelse och infrastruktur eller planteras med skog. Den jordbruksmark som brukas idag är ett resultat av generationers arbete med odling och bete för produktion av livsmedel och djurfoder. Att kultivera och förädla jordbruksmarken är ett tidskrävande och långsiktigt arbete som går förlorat när marken exploateras eller tillåts växa igen. Det är långt svårare att skapa ny bördig jordbruksmark än att bevara den befintliga. En viktig skillnad är dock att den igenvuxna jordbruksmarken är möjlig att återskapa, till skillnad från den mark som exploaterats.

Jordbruksmark är inte bara en resurs för livsmedelsförsörjning, utan också en del av vårt demokratiska välståndssamhälle där äganderätten utgör en central grundsten. Respekt för äganderätten stärker förtroendet för samhällets institutioner och säkerställer att markägare långsiktigt kan förvalta och utveckla sina resurser. För att värna denna princip måste strategin tillämpas varsamt. Den får inte inskränka äganderätten mer än vad som redan regleras i överordnad författning, och den omfattar inte markområden under tre hektar, då dessa har en begränsad betydelse för strategisk livsmedelsproduktion. Mindre områden kan dock spela en viktig roll för att bevara det öppna landskapet och den biologiska mångfalden, och kommunen uppmuntrar frivilliga initiativ för att värna dessa värden.

Den svenska produktionen av livsmedel täcker endast ett fåtal livsmedelsgrupper inom den egna konsumtionen. Detta gäller till exempel spannmål och, i stort sett, ägg, socker och morötter. Många andra livsmedel importeras för att klara behovet. Vid EU-inträdet 1995 var

75 % av all mat som konsumerades i Sverige producerad inom landet. Sedan dess har andelen svensk mat minskat till omkring 50 %.

Genom att beakta både behovet av att skydda jordbruksmark och respektera äganderätten bidrar strategin till ett långsiktigt hållbart samhälle där såväl markens produktivitet som individens frihet värnas."

Att i övrigt besluta i enlighet med hållbarhetsutskottets förslag"

Robert Beronius (L), Per Lodenius (C), Milla Rydstrand (MP), Olle Jansson (S) och Anna Söderblom (V) yrkar bifall till kommunstyrelsens hållbarhetsutskotts förslag.

Andrea Kronvall (SD) och Thomas Imeryd (KD) yrkar bifall till Staffan Tjörnhammars (M) yrkande.

Ulrika Falk (S) yrkar avslag på Staffan Tjörnhammars (M) yrkande.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta i enlighet med kommunstyrelsens hållbarhetsutskotts förslag som bifalls av Olle Jansson (S) och Ulrika Falks (S) eller om kommunstyrelsen kan besluta i enlighet med Staffan Tjörnhammars (M) yrkande, och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunstyrelsens hållbarhetsutskotts förslag.

Beslutet ska skickas till

Planenheten
Handläggare